

Солтис Ольга Василівна, курсант 3-го курсу ННІ №1 НАВС
Науковий керівник: Марков М.М.,
професор кафедри оперативно-розшукової діяльності, кандидат юридичних наук

«ЖИВИЙ ТОВАР»: ТОРГІВЛЯ ЖІНКАМИ З МЕТОЮ СЕКСУАЛЬНОЇ ЕКСПЛУАТАЦІЇ

Торгівля людьми. Погодьтеся, що ця фраза звучить досить дико, адже уявити, що в наш час можна когось комусь продати – неможливо. Але й у комп'ютерний вік це такий самий бізнес, як і сотні років тому, коли людей забирали у рабство.

Для сучасної України актуальною є проблема сексуальної експлуатації жінок, у тому числі у вигляді проституції, контрабанди та торгівлі жінками у міжнародних масштабах. За даними ООН, у світі щорічно продається приблизно 4 млн. осіб, яких обманом чи насильством змушують до певного виду діяльності. Україна взяла на себе зобов'язання щодо виконання Конвенції ООН про заборону торгівлі людьми й експлуатацію проституції, а також доповнила Кримінальний кодекс України відповідною статтею. Однак «живий товар» з України продовжує надходити у різні країни світу. За даними українських дослідників, приблизно 700 тисяч українських жінок живуть і працюють за кордоном, багато з них – у «рабстві», як би дивно це не звучало. І не дивлячись на те, що у 1999 році був прийнятий закон про заборону торгівлі людьми, на сьогодні порушено порівняно небагато кримінальних проваджень за фактом торгівлі людьми.

Торгівля людьми визначається як будь-які дії і відповідні наміри, пов'язані з вербуванням, транспортуванням у межах однієї країни або за її

межами, купівлею, продажем, переміщенням, передачею із рук у руки або утриманням осіб:

а) залучених до використання обманним шляхом, змушуванням або борговою залежністю;

б) з метою утримання особи, незалежно від того, оплачується її праця чи ні, в підневільному стані (домашньому, сексуальному або репродуктивному), примусовій праці або в умовах, тотожних рабству. [1, с.12]

Окрім сексуальної експлуатації, торгівля жінками може здійснюватися також і для примусового шлюбу, примусової праці, сервітуду (працевлаштування офіціантками), насильницького використання у домашньому господарстві, промисловому чи сільськогосподарському секторах; народження дитини примусово або за замовленням (сурогатне материнство, продаж небажаних дітей). Однак найбільш прибутковим і найрозповсюдженішим є використання їх у легальному й нелегальному сексуальному бізнесі. [1, с.14]

Взагалі, аналізуючи становище жінок в сучасній Україні, то варто було б висвітлити такі проблеми: фемінізація бідності, дискримінація жінок на ринку праці, скрутне економічне становище, коли жінки стають головними годувальниками сім'ї, погана обізнаність громадян щодо можливостей працевлаштування та перебування за кордоном, недостатній правовий захист українських громадян, які працюють за кордоном, проблеми у сім'ї психологічного характеру – непорозуміння поколінь, домашнє насильство над жінками, відкриття кордонів, спрощення можливості як подорожувати, так і шукати роботу, інтернаціоналізація тіньової економіки, зростання різниці між бідними й багатими, формування міжнародних кримінальних об'єднань, корумпованість працівників державних органів, лояльне законодавство щодо проституції у багатьох країнах світу. [1, с.22] Ще одним важливим питанням є те, що 80% офіційно зареєстрованих безробітних в Україні – жінки. Це і є найголовнішими факторами поширення торгівлі жінками в Україні, бо від «хорошого життя» часто самі погоджуються на виїзд за кордон для роботи в борделі, надіючись на високу заробітну працю.

Жінки перетворюються у «живий товар» різними шляхами, серед яких

поширеними є: виїзд за кордон з метою заробітку, можливість працевлаштування за кордоном через різноманітні фірми-посередники,

кількість яких не зменшується, не зважаючи на серйозні заходи запобігання з боку правоохоронних органів, приватне посередництво, туристичні поїздки, шлюбні оголошення та контракти, укладання шлюбу через Інтернет, розвиток системи догляду за дітьми - інституту гувернерства (Німеччина, Голландія, Данія та інші). Заманені ідеєю «ідеального життя» за кордоном жінки не рахуються з реаліями сьогодення і досить часто стають жертвами таких злочинів.

Для розв'язання проблеми торгівлі людьми в Україні постановою

Кабінету Міністрів від 25 вересня 1999 року затверджено Програму

запобігання торгівлі жінками та дітьми, реалізується проект Міжнародної

організації міграції «Боротьба з контрабандою жінок», ведеться активна

пропаганда у засобах масової інформації, працюють консультативні пункти, проводяться тренінги із запобігання торгівлі людьми. Ще однією важливою умовою запобігання торгівлі людьми є висока обізнаність молоді, що сприятиме її адаптації в сучасному суспільстві та зменшить кількість дівчат, що потрапляють до торговців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Запобігання торгівлі людьми. Навчально-методичний посібник. – Київ – Харків, 2001. – 176 с.

2. Безпальча Р. Запобігання домашньому насильству і торгівлі жінками: підручник з проведення тренінгів/Видання друге, оновлене. – Київ, 2004. – с. 115-152.

3. Карпова К.Ю., Белоліпцева О.В. Торгівля людьми як соціально-педагогічна проблема в контексті сформованих

стереотипів ролі жінок. Гендерна політика очима української молоді: Слобожанський вимір//Матеріали V Регіонального конкурсу наукових робіт молодих вчених (22 квітня 2011 р.). – Харків. – 2011. – с.38-41

4. Як підвищити рівень усвідомлення проблеми торгівлі людьми?: Посібник для тренінгу/ за підтримки Представництва Міжнародної Організації з Міграції в Україні: Програма з протидії торгівлі людьми. – К., 2005.